

Міністерство освіти і науки України

Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

Львівський державний університет фізичної культури імені Івана Боберського

Харківський національний педагогічний університет ім. Г.С. Сковороди

Національний університет фізичного виховання і спорту України

Харківська державна академія культури

ТЕНДЕНЦІЇ І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ХОРЕОГРАФІЧНОГО МИСТЕЦТВА У КОНТЕКСТІ КУЛЬТУРНО-ОСВІТНІХ ПРОЦЕСІВ

Збірник наукових праць
І Всеукраїнської науково-практичної конференції

23-25 травня 2024 року

Полтава -2024

додаткових зусиль та відповідальності з боку студентів та викладачів. Використання сучасних технологій в умовах воєнного стану на заняттях зі спеціальності 024 «Хореографія», дозволяє систематично проводити заняття, контролювати та оцінювати виконання завдань студентів. Адже адаптація до сучасних умов навчання вважається однією із основних умов успішної реалізації завдань, які ставляться перед освітою під час війни. Пов'язанні з цим нововведення повинні сприяти підвищенню ефективності та продуктивності освітньої роботи вищих навчальних закладів.

Список літератури

1. Криворотенко А. Ю. Розвиток спонтанного танцю у контексті формування творчої індивідуальності майбутнього вчителя хореографії. Кінезіологія танцю та техніко-естетичних видів спорту: навч.-метод. посібник. Ч. III / за ред. О. А. Плахотнюка. Львів, 2019. С. 63-73. URL: <https://dspace.udpu.edu.ua/handle/123456789/11090> (дата звернення 25.04.2023).

2. Мова Л. В. Малюнок, звук, спонтанний рух – особливості поєднання в арт-терапевтичному просторі (у програмі підвищення кваліфікації з арт-терапії держ. зразку). Педагогічні науки: збірник наукових праць. Випуск 133, 2017. С. 159-168. URL: <http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/20119> (дата звернення 25.04.2023).

3. Пархоменко О. М. Формування балетмейстерських умінь майбутніх учителів хореографії у процесі фахової підготовки: автореф дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук: 13.00.04. Київ, 2016. 20 с.

Шурдук Д. А., студентка
*Національного університету «Полтавська політехніка
імені Юрія Кондратюка»*

Лобінцева А.Ю., викладач
кафедри хореографії і танцювальних видів спорту
*Національного університету «Полтавська політехніка
імені Юрія Кондратюка»*

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ ФАХІВЦІВ КЛАСИЧНОЇ ХОРЕОГРАФІЇ, ЯК ФУНДАМЕНТУ ТАНЦЮВАЛЬНОГО МИСТЕЦТВА

В сучасних реаліях, коли країна потерпає від російської агресії, неабиякого змісту набуває виховання підростаючого покоління. В суспільстві виникає необхідність у творчих особах, які здатні самостійно вирішувати питання, долати труднощі, приймати нестандартні рішення та втілювати їх у життя. Зазначене вище спонукає розробку та впровадження нових методів та методичних підходів до виховання та становлення особистостей, які в подальшому будуть примножувати та збагачувати культурний генофонд нашої країни.

Як відомо, хореографічне мистецтво найуспішніше реалізує розвиток зорових, слухових і рухових форм чуттєвого й емоційного сприйняття світу, знімає розумову втому і дає додатковий імпульс для розумової діяльності. Слід зазначити, що специфіка навчання класичної хореографії пов'язана з постійним фізичним навантаженням. Але фізичне навантаження саме по собі не має для учнів виховного значення. Воно обов'язково повинно бути сумісним з творчістю, з розумовою працею і емоційним вираженням [1].

На сьогодні в багатьох країнах світу, в тому числі і в Україні, освіта орієнтується на компетентнісний підхід, який є дієвим інструментом поліпшення якості освіти та формування професійних фахівців. Застосування компетентнісного підходу відбувається не тільки нарощуванням обсягу знань, а і засвоєнням певного досвіду майбутньої професійної діяльності. Перехід сучасної освіти на засади компетентнісного підходу зумовлений тим, що він ширший за підхід, заснований на предметних знаннях, навичках, уміннях, окрім

них та отримання різнобічного досвіду професійної діяльності, він включає широкі гуманістичні, морально-етичні, культурні, естетичні, мотиваційні та інші компоненти, спрямовані на особистісний результат та розвиток [1].

Професійна компетентність – це інтегральна характеристика здатності фахівця до діяльності у професійній сфері, побудована на основі набутих у процесі вивчення загальних та спеціалізованих дисциплін знань та навичок, практичного досвіду, володіння діловими та особистісними якостями. Це головний компонент професіоналізму особистості, сфера професійного ведення, коло вирішуваних питань, система знань, що постійно розширюється, сукупність яких дозволяє виконувати професійну діяльність з високою продуктивністю. Професійний хореограф поєднує у своїй роботі функції педагога, репетитора й балетмейстера. На думку більшості педагогів-хореографів, хореографічна освіта, крім виконавської підготовки, включає розвиток у студентів їх базових творчих здібностей, формування педагогічних умінь та навичок, а також навчання вмінням створювати власний хореографічний продукт [2].

Перед сучасним хореографом сьогодні стоїть дуже багато завдань. Він повинен мати не тільки якості високопрофесійного танцівника, а й бути всебічно розвиненою особистістю: багато читати, вміти аналізувати інформацію, формувати власне ставлення до різних подій та явищ і транслювати його через рух. Це є дуже важливим, оскільки сучасне суспільство стоїть на шляху глобальної трансформації, і молодь потребує прикладу та підтримки у правильному формуванні їх світогляду. Тому важливою компетентністю складовою хореографа є його лідерські задатки. Не менш важливим є володіння хореографами менеджерськими здібностями та вміння чітко ставити завдання танцівникам. Є дуже відома фраза, що не кожен хороший танцівник може стати хорошим хореографом. Серед важливих якостей та навичок хореографа слід виділити і наступні: комунікабельність; високий рівень емоційного інтелекту; композиційне та структурне мислення; неупередженість; тілесний інтелект; широкий світогляд [1;2].

Також перед викладачем хореографії стоїть складне завдання дати учням високу хореографічну підготовку. Усі жанри хореографії, в тому числі і народний, і сучасний танець використовують елементи класичного танцю. Це система рухів, покликана зробити тіло дисциплінованим, рухливим і прекрасним. Основи класичного танцю є універсальними, тому в якому б стилі не спеціалізувався танцюрист в майбутньому, починати він повинен обов'язково з класики. Щоб оволодіти високою виконавською майстерністю необхідно пізнати та засвоїти класичну школу [3].

Регулярні заняття з класичної хореографії є неодмінною умовою творчих успіхів як кожного окремого танцівника, так і колективу в цілому. Багатьма відомими практиками-хореографами доведено, що без регулярних занять з класичної хореографії, обмежуючись тільки роботою над репертуаром, не можна добитися високої танцювальної техніки та виразного виконання. Відсутність тренувальних вправ з класичної хореографії, перш за все, відбивається на техніці виконання. Без навичок основ класичного танцю не можливі ні краса, ні правильність танцювальних рухів, ні грація виконання танцю.

Саме класичний танець можна назвати фундаментом всіх сценічних видів танцю. Це пов'язане із цілою низкою причин, зокрема, на уроці класичного танцю у танцівників виробляється відповідальність перед справою, якою вони займаються, дисципліна, а також повага до мистецтва. Заняття класичним танцем допомагає стати граціозними, розвинути гнучкість та пластичність; відпрацьовується правильна постановка корпусу, рук, ніг і голови, розвивається і зміцнюється суглобово-зв'язковий апарат, сила і спритність, підвищується оволодіння танцювальною технікою.

Підводячи підсумки зазначимо, що до на сьогодні досить багато дискусій щодо вимог у викладанні класичного танцю. Але ролі класичного танцю в системі професійної хореографічної освіти приділяється дуже багато уваги. При цьому слід відмітити, що у методиці викладання класичного танцю не можна обмежуватись жодним із методів як універсальним. Можливе тільки оптимальне поєднання різних методів, що забезпечить успішну реалізацію розробленого

комплексу завдань під час вивчення класичного танцю. Дослідження педагогічних методів вказують на необхідність доповнення існуючих методик новаторськими ідеями, новітніми технологіями, які будуть ґрунтуватися на класичних перевірених підходах, з метою виховання техніки та професійної культури майбутнього фахівця.

Список літератури

1. Бедь В., Артёмова М. Компетентнісний підхід в процесі модернізації ВНЗ. Освіта регіону, 2011. №5. С. 43 - 52.
2. Мартиненко О. Формування професійної компетентності майбутніх учителів хореографії в умовах вищого навчального закладу. Проблеми підготовки сучасного вчителя. № 12. 2015. С 165 – 174.
3. Цветкова Л. Методика викладання класичного танцю. Київ, 2005. 268 с.